

**NAŠA
SMUČINA**

6 / 10

elan-smučiči 163 km/h

ing. Andrej Robič

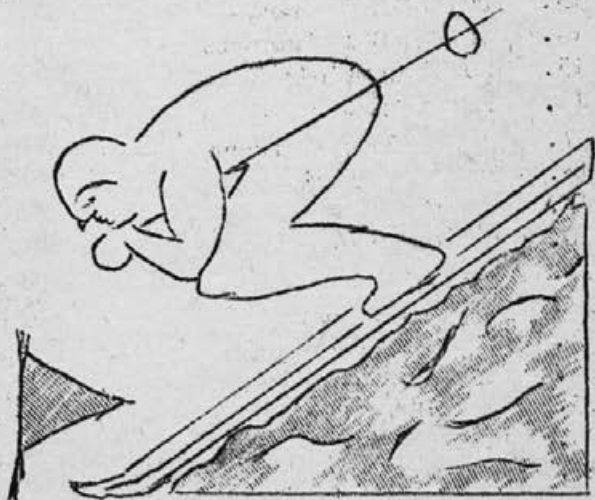
Bralci "Naše smučine" se gotovo spominjajo, ko smo lansko leto pisali o prvih hitrostnih poskusih na Kredarici, kjer smo dosegli z enakimi smučmi hitrost 133 km/h. Letos smo sodelovali na kilometro lančato v Cerviniji smučiči, ki so bile izdelane prav za te namene. Smučiči so dolge 230 in 235 z dvojnimi žlebovi. V Cerviniji so bili seveda dani boljši pogoji za doseg večjih hitrosti, kot na Kredarici. Cervinija mesto hotelov, ki ni starejše od 30 let, leži na višini 2050 m. Od tod navzgor se razprostirajo zimski smučarski tereni. Prostrana poletna smučišča se nahajajo 1600 m višje od Cervinije Plateau Rosa na višini 3600 m nad morjem. Do tu smučarje prevažajo z gondolami. Na samem smučišču pa je polno vlečnic. Proga za kilometro lančato je dolga 1000 m, od tega največja strmina na cca 600 m. Hitrost so merili na koncu strmine že proti izteku v dolžini 100 m.

Prijavljeno je bilo 48 tekmovalcev. Prvi dan so se z različnih višin začeli spuščati po strmini, ki ni prav nič vabljiva. Že prvi dan je zaradi nesigurne vožnje izpadlo 10 tekmovalcev. Do predzadnjega dne (četrtak) je tekmovalo 38 tekmovalcev, med njimi tudi naša tekmovalca Jamnik Tomaž (149 km/h) in Gorjanc Janez (148 km/h). V petek so nastopili le tisti, ki so presegli 150 km/h. Hitrosti so se vsak dan stopnjevale. V petek je bila dosežena maksimalna hitrost 170 km/h.

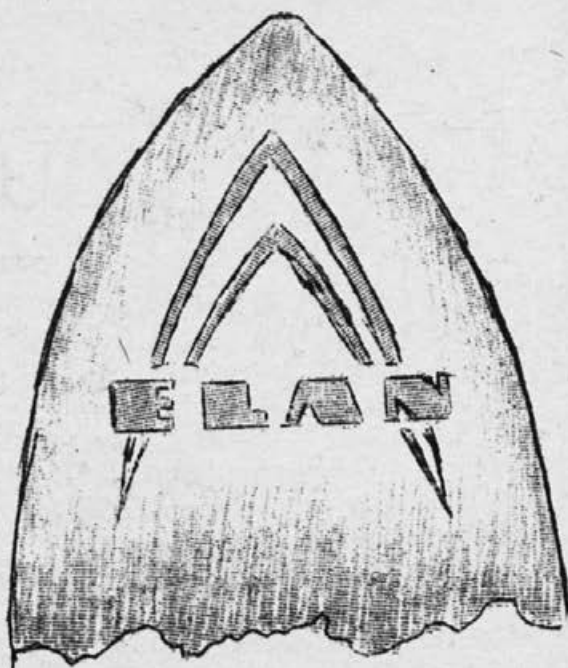
Pogoj za nastop v soboto in nedeljo pa je bil; dosežena hitrost 160 km/h. To znamko je doseglo le 16 tekmovalcev. Brez dvoma bi ti tekmovalci v naslednjih dneh z večjih višin dosegli še večje hitrosti, če se ne bi vreme poslabšalo, tako da je tekmovanje v soboto in nedeljo odpadlo.

Žal smo s tem to pot izgubili možnost, da bi naši trije pari, ki so se, zahvaljujoč

dobrim smučarjem, plasirali še boljše. Najboljši rezultati treh dni so veljali torej za končno uvrstitev. Če govorimo o uvrstitvi smučiči, so naše v finalu zasedle 10, 11 in 15 mesto. Češki tekmovalac Petrik, ki je zasedel 11 mesto s hitrostjo 163,33 km/h je prvič nastopil na takem tekmovalju, zato zasluži toliko večje priznanje. Poleg Petrika in Italijana Coloja bi v finalu vozil naše smučiči tudi švicarski tekmovalac Rohr Peter, ki je z enkratnim poskusom naših smučiči dosegel svojo največjo hitrost 163,38 km/h. Z našimi smučiči so bili tekmovalci več kot zadovoljni, saj so z njimi vozili tudi začelniki zelo varno in dokaj hitro. Na tem mestu moram pripomniti, da s ^{vest} kilometra lančata leta 1965 ^{da} smučiči postale nemirne že pri 120 km/h, verjetno ni bila točno posredovana. Namreč v slučajnem razgovoru s smučarji, ki so naše smučiči preiskusili, smo izvedeli, da so vozili z njimi tudi 167 km/h. Tudi pri opazovanju same vožnje, smo ugotovili, da so vse smučiči, bilo naše ali tuje, pri tej hitrosti nemirne. V DM testu je sam g. Kästle rekel za smučiči: "Človek je važen, ki na njih stoji!"

Če upoštevamo 10 tekmovalcev, ki so izpadli že na začetku, smo tudi z Jamnikom in Gorjancem lahko zadovoljni. Prepričani smo, da bosta svojim sovrstnikom lahko povedala o tekmovanju marsikaj in da bo ta zvrst tekmovanja navdušila še marsikoga.

REZULTATI Z LETOŠNJE PRIREDITVE

Tek. št.	Priimek in ime	Nacija	Proizvajalec smuči	Hitrost km/h
1.	VACHET Teresio	ITA	Freyeri	170.859
2.	ALBERTI Bruno	ITA	Persenico	170.777
3.	LEITNER Ludwig	BRD	Fritzmayer	169.224
4.	HAKKINEN Kalevi	FIN	Kneissl	166.898
5.	SPEROTTI Antonio	ITA	Kästle	166.281
6.	KOLOUSEK Radim	TCH	Roskopf	165.745
7.	DEBIASIO Fiuseppe	ITA	Freyeri	165.669
8.	SIORPAES Gildo	ITA	nepozn.	164.533
9.	VOGLER Franz	BRD	Söhler	164.009
10.	ROHR Peter	SUI	ELAN	163.385
11.	PETRIK Lubos	TCH	ELAN	163.339
12.	CASSE Alessandro	ITA	Fischer	163.265
13.	PRINZING Gerhard	BRD	Roskopf	162.454
14.	COMPAGNONI Maurizio	ITA	Kästle	161.943
15.	COLO' Gabriele	ITA	ELAN	161.218
16.	FERSH Dieter	BRD	Söhler	161.434
17.	COMPAGNONI Giordano	ITA	Kästle	159.574
18.	SCHALBER Rudi	BRD	Roskopf	159.574
19.	KILLY J. Claude	FRA	Dinamic	158.660
20.	LACROIX Leo	FRA	Zacro, Rosignol	158.311
21.	VOITECH Jan	TCH	ELAN	155.911
22.	SOMMARIVA Livio	ITA	ELAN	155.844
23.	HECKELMILLER Sepp	BRD	Söhler	154.572
24.	MASA Jaroslav	TCH	ELAN	153.977
25.	PLANGGER Alfred	BRD	-	153.714
26.	BUHMAN Willi	BRD	Söhler	152.931
27.	ANZI Aldo	ITA	Persenico	150.627

Tek. št.	Priimek in ime	Nacija	Proizvajalec smuči	Hitrost km/h
28.	JAMNIK Tomaz	JUG	ELAN	149.625
29.	ZAMPEDRI Franco	ITA	Freyeri	149.253
30.	GORJANC Janez	JUG	ELAN	148.698
31.	MACCARI Bruno	ITA	Fischer	148.392
32.	SCHMID Harry	SUI	Persenico	146.639
33.	GIOVANOLI Dumeng	SUI	Head	146.460
34.	LOSER Helmut	ITA	Fischer, ELAN	141.453
35.	STROHMEIER Erhard	BRD	-	139.643
36.	WURNER Pepi	BRD	-	137.457
37.	RIEGER Max	BRD	-	135.849
38.	SONNENBERGER Georges	BRD	Rostropf	134.228

IZVOZ 1967

Majda Jamšek

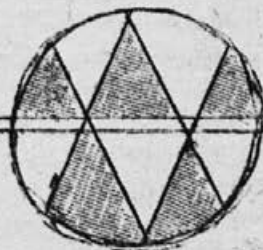
Od 1. 1. do 1. 8. 1967 smo izvozili skupno 36 vagonov smuči in čolnov, kar predstavlja vrednostno za 91 % več kot lani v istem obdobju.

S tem smo dosegli plan že 30 %, kar je z ozirom na to, da so se roki odprem pričeli šele konec junija, velik uspeh.

Odpremili bi lahko še več, toda nismo imeli popolnega asortimana smuči. Mnogi kupci odklanjajo delne odpreme in tako mora biti na zalogi tudi blago, ki bi ga lahko izdobavili. Največji problem trenutno predstavljajo vulkanizirane in plastične smuči ter bo treba storiti vse v avgustu in septembru, da bodo izdelane v določenih rokih, ker v nasprotnem lahko v prihodnjem letu izgubimo trg za nas najinteresantnejše modele smuči.

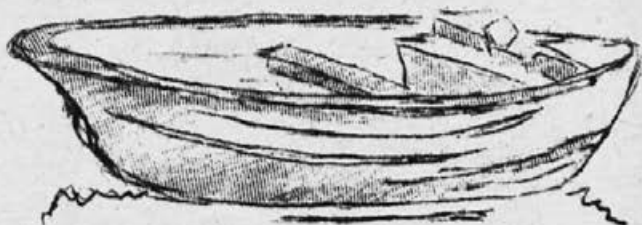
Do konec meseca septembra odn. 10. oktobra, moramo odpremiti še 50 % naročenih smuči, medtem ko za 20 % še pričakujemo definitivne dispozicije, ki bodo odpremljene do konca meseca oktobra.

Na osnovi fiksnih in okvirnih naročil lahko predvidevamo, da bo letni plan izvoza dosežen, če že ne presežen.

kako je z zalogo čolnov?

Vinko Bogataj

Prodajna sezona za poletne artikle se bliža koncu, pred našim obratom na Fortuni in pred skladiščem gotovih izdelkov pa je videti še gotovo zalogo čolnov. S tem v zvezi je čuti razna vprašanja in debate med kolektivom v tovarni, večkrat pa tudi izven tovarne, od tretjih oseb, celo z zlobnim prizvokom.

V pretekli jeseni smo zaključili z našim švedskim kupcem dogovor o izdobi 700 kom čolnov za Švedsko, Dansko in Finsko z dobavnimi roki februar - maj 1967. To je bilo za naš obrat na Fortuni prvo večje naročilo in so bili tako napravljeni prvi koraki v pravo in že težko pričakovano serijsko proizvodnjo čolnov. Tako za nas, kot za našega kupca je predstavljalo to leto obojestransko preizkušnjo in startno desko za naše bodoče sodelovanje. Firma Sundema, ki nas zastopa na navedenih tržiščih je izdelala potrebno analizo tržišč za predvideno prodajo čolnov eno leto popreje, toda že v prvem letu vskladiti svoje domneve in predvidevanja z dejanskimi potrebami, nastalimi v tekoči sezoni ni tako lahko. Odpoklici čolnov so v samem začetku potekali zelo dobro, toda čim bolj se je bližala sezona, tem bolj so zamirale kupčeve dispozicije. To vprašanje smo po večkratnem pisnem kontaktiranju kupca obravnavali ustmeno že na sejmu v Wiesbadnu koncem meseca aprila. Takrat je bil kupec še zelo optimistično razpoložen in je povpraševal še o možnostih dobav preko naročenih količin. Toda tržna situacija se je obrnila v drugo smer. Pretekla zima v Švedski je bila zelo dolga, tako da se je pričelo topiti šele v začetku maja, kmalu nato pa je nastopila hitra toplota in poletje, prehodne pomladanske dobe skoro ni

bilo čutiti. Ta prehodna doba, ki je merodajna za prodajo čolnov pa je prekrizala načrte ne samo našemu kupcu, pač pa vsem proizvajalcem čolnov v Skandinaviji. Številni domači proizvajalci so pričeli popuščati v cenah, da bi se rešili svojih zalog. Tako je nastal konkurenčni boj, v katerega naš kupec ni mogel enakopravno poseči, kajti v izgubo ne more prodajati. Da bi obdržal svoj ustvarjeni renome na trgu, se je odločil prodajati čolne po prvotno formiranih cenah. Iz tega razloga tudi prodaja ni tako uspela kot je pričakoval. Svoje zaloge v Skandinaviji je v glavnem razprodal, pri nas pa je ostalo neodpoklicanih še:

44 kom čolnov	013
90 kom čolnov	015

v skupni vrednosti 170.000 Šv.Kr. ali 409.700,- Ndin.

Po tem vprašanju nas je kupec obiskal v času od 17. do 21. julija. V razgovorih je priznal zalogo čolnov kot njegovo in se je obvezal, da jo bo v celoti plačal v mesecu avgustu, ko uredi vse potrebno s svojo banko. Prosil pa je, naj čolne skladiščimo mi, kajti če mu jih pošljemo (kar smo tudi vztrajali) ga bomo bremenili še s stroški prevoza in s carinskimi dajatvami in s tem povečali obremenitev njegovih obratnih sredstev. Kljub temu, da zaloga čolnov ni naša, pa smo odgovorni, da postopamo z njo kot dober gospodar in da preprečimo vsak kvar, ki bi nastal vsled zunanjih vplivov in jih bo treba pred odpremanji pregledati. Čolne bomo dobavili kupcu predvidoma od meseca februarja 1968 naprej.

Problem zaloge je torej nekako rešen, kaj pa z bodočo proizvodnjo in s plani za 1968? Tudi to vprašanje ni ostalo odprto. V prihodnjem letu predvideva ta kupec prodajo 1.000 kom čolnov. V teh 1.000 kom je seveda vključena tudi preostala količina iz letošnjega leta, t.j. 134 kom, za proizvodnjo bi ostalo zato še približno 866 kom.

Bodoči program naj bi obsegal:

čolni 011, so šli letos najbolje v prodajo, ostanejo neizpremenjeni,

čolni 013, v izvedbi kot do sedaj,

čolni 015, v enostavnejši izvedbi (cenejši),

čolni 013 M, kot v letošnjem letu,

čolni GT 900, izdelan je bil šele prototip.

Pri vseh novih čolnih pa predlaga, da se čim bolj opusti lesene dele (okvirji in klopi), ki naj bi jih nadomestili s plastičnimi. Do lesenih delov je vsled nekaj reklamacij kupec skeptičen. V programu za 1968 opažamo tudi, da manjka model 015, ki ni doživel uspeha kot ga je kupec pričakoval in bo obstoječa zaloga pokrila predvidene potrebe. Tudi za kovinske dele bomo morali poskrbeti drugod kajti naš dosedanji dobavitelj ni dovolj kvaliteten in imamo več primerov zlomov vilic za vesla. Nas pa kupec posebno opozarja, da moramo končnemu izgledu čolna in preciznosti izdelave posvetiti še več pozornosti.

Zaključek razgovorov s švedskim kupcem pa je sledeči: Takoj moramo pristopiti k izdelavi novih vzorcev čolnov, ter izdelati kalkulacije do 10. avgusta. Pravčasna dostava kalkulacij in vzorcev sta za kupca izredne važnosti, za letošnji izpad v prodaji krivi tudi nas, češ da smo lansko leto z vzorci zelo zamujali. Iz komercialnih razlogov pa bomo spremeniili tudi oznake čolnov.

Poleg navedenega razširjamo program in nove trgovske zveze. Interesent iz Holar

ndije nam nudi izdelavo 8 m dolgega čolna s kajuto. Izvirne načrte nam pošlje še v mesecu avgustu, da bi se dokončno odločili. Za prihodnje leto predvideva približno 30 kom takih čolnov. Neka avstrijska firma nam ponuja kooperacijo v proizvodnji velikih jadrnic, tako da bi mi izdelovali plastiko, ostalo opremo pa oni.

Za leto 1968 je torej program kar reser in če ga bomo hoteli realizirati, bomo morali kaj hitro pristopiti k vsem pripravam in obrat na Fortuni bo v kratkem zopet zaživel s svojimi polnimi kapacitetami.

Kaj pa ostali trgi in kako je s prodajo doma, pa v prihodnji številki.

MARKER NA JAPONSKO

Milica Kapus

Proizvajalec smučarskih vezi Marker, je v času od 2. do 12. maja potoval po Japonski, kjer je doživel prisrčen sprejem tako s strani Japonske smučarske zveze, kakor tudi s strani velikih japonskih tovarn smuči. Hannes Marker je navdušeno poročal o svojih vtisih s tega potovanja, o načinu tehničnega razvoja dežele in seveda tudi smučarskega športa, ki ga gojijo ne samo v japonskih zimsko - športnih središčih, ampak tudi na velikopoteznih in zanimivo urejenih letnih pistah.

Za svoje zasluge pri razvoju smučarskega športa v svetovnem merilu je Marker prejel od Japonske smučarske zveze umetniško oblikovano posebno listino in medaljo.

PROIZVODNJA

V PRVEM

POLLETJU

1967

Analiza prvih šestih mesecev proizvodnje nas prepričuje, da so naše visoke planske obveznosti praktično izvršljive. Za 1.850 milj. Sdin izdelkov po PLC je šlo v skladišče, kar povprečno pomeni mesečno 308 milj. Sdin. Z mirnostjo lahko pričakujemo do konca leta še toliko, to bi bilo 3,7 milijarde Sdin ali več, saj iz prakse vemo, da je redno II. polletje občutno boljše kot prvo. Ta razlika v letošnjem letu ne bo velika, ker so vsi planski instrumenti v proizvodnji angažirani izrazito ostro že v začetku leta.

Skupno izdelanih smuči 84.656 parov.

Količinsko razmerje:

JET	46,4 %
OBLOGE	34,7 %
METALNE	17,5 %
PLASTIČNE	1,4 %

Količinska primerjava 3 leta nazaj za I. polletje:

1965	76.656 parov	indeks 100
1966	64.137 parov	indeks 84
1967	84.656 parov	indeks 111

Slavko Knafelj

Vrednostna primerjava za I. polletje pa:

1965	indeks 100
1966	indeks 142
1967	indeks 230

Iz gornjih primerjav se jasno vidi količinske razlike v teh letih, po drugi strani pa izrazit dvig proizvodnje boljših smuči, saj je n. pr. pri 111 %-nem količinskem dvigu vrednost narasla na 230 %. Tu moramo sicer upoštevati faktor povišanja cen med tem časom, vendar pa je to le v bistvu rezultat proizvodnje boljših in dražjih smuči (ABS, metalne, plastične) in opustitev mladinških - cenениh smuči.

Jasno pri vsem tem pa je to, da je tudi zaslužek pri boljših smučeh boljši.

Dvig proizvodnje metalnih smuči, za več kot enkrat toliko, v primerjavi s polletjem 1966 - in delno plastičnih smuči, nam gornje temeljito potrjuje. Rezultat po vrednosti pa bi bil v letošnjem polletju še lahko boljši, vendar smo v občutnem zaostanku metalnih vulkaniziranih in plastičnih Snow star ter Cristall smuči, kar nam dela že občutne težave asortimenta pri odpremljanju pošiljk.

Z eno besedo, tisti tipi smuči, ki so že vepljani v proizvodnjo, tečejo brezhibno nasprotno pa vsaka novost, ki pa je pri nas vsako leto potrebna (moda) - pa nam dela več težav in preglavic, kot jih pričakujemo. Popolna letna zasedenost obrata zavisi od končnih naročil v ZDA.

OSTALI OBRATI:

SPLOŠNO LESNI OBRAT

Pol leta je ta obrat praktično delal na lestvah. Telovadnega orodja je bilo bore malo. Močnejše je bil angažiran tudi na čolnih. Za lestve je bila letos izredna konjunktura, ki pa še zdaj ne usiha. Vendar nam lestve požirajo velike količine lepega smrekovega lesa, ki se težko nabavlja. Edina masovna proizvodnja so hokej palice in sanke, ki pa so v delu v drugi polovici leta.

KOVINSKI OBRAT

Glavni proizvod, ki je še ostal v obratu, so Dural smučarske palice. Te se proizvajajo od meseca januarja do konca oktobra. Vse ostalo, razen pikljanja Al lamel in konic za neprekinjene robnike, je več ali manj drobiž, kot razne okove za lestve, čolne, malo telovadnega orodja, itd. Težko je bilo dopolnjevati obrat z nalogi do zasedenosti - že v začetku leta, pa še danes, predvsem tudi že zaradi kvalifikacijskega sestava delavcev. Pri tem je najmanj angažiran oddelek stiskalnic, ki je praktično mrtev. Te vrzeli so se dopolnjevale z različnimi dopolnilnimi naročili, za katere pa je bil rok takoj ali pa čimprej in so ustvarjali videz prezasedenosti. Izvzeta je montaža telovadnic, ki pa je vseskozi močno obremenjena.

SEDLARSKI OBRAT

V I. polletju je delo teklo v glavnem na pasovih. Prve tri mesece jih zaradi omejenih kapacitet nismo mogli nikdar izdelati v zadostnih količinah, dočim jih v zadnjih 3 mesecih že delamo na zalogo. Trenutni zastoj bo le začasni (v avgustu), ker se zopet kaže povpraševanje. Poleg teh

je bil glavni proizvod pentlje za Dural palice, večje za čolne, cerade, žoge, itd. Blazine, ki smo jih že pred leti odstopili kooperaciji, bodo aktualne v avgustu. Problem so odpadki usnja na zalogi, sposobni za drobna zaščitna sredstva.

OBRAT PLASTIKE

je v I. polletju zaključil serijo - naročilo čolnov še iz jeseni lanskega leta in pa naročila domačega trga za tekočo sezono. Od skupno 600 čolnov jih je odpremljeno 2/3, dočim je približno 1/3 še vedno na zalogi, pogodbeno prodanih, vendar neodpoklicanih, predvsem čolni O15. Del ljudi je že odpoklicanih v "Elan", ostali zaključujejo naloge. Z avgustom je malo dela, čakamo skorajšnje naročilo iz Švedske za leto 1968.

ROSSIGNOL / DYNASTAR

Milica Kapus

Kot je sporočila direktorica francoske firme Rossignol, sta nedavno obe najpomembnejši francoski tovarni smuči Rossignol in Dynastar sklenili pogodbo, ki obema omogoča, da sta tako v tehničnem, kot tudi v komercialnem pogledu postali še bolj ša konkurenca ostalim proizvajalcem, kar se bo v okviru skupnega trga in Kennedyjeve runde v prihodnjosti nedvomno še bolj odražalo. Obe firmi bosta glede na svoje poslovno vodstvo in politiko ostali še naprej neodvisni. Vendar pa bosta pričeli s skupnimi akcijami na področju razvoja smuči in novih proizvodnih procesov. Povpraševanje po francoskih smučeh je na osnovi tekmovalnih uspehov pred letom dni v Portillu in na predolimpijskih tekmovanjih v zadnji zimski sezoni znatno naraslo.

sklepi na bledu

ing. Jurij Hočevar

S POSVETOVANJA O SODOBNEM OPREMLJANJU TELOVADNIC,
VADIŠČ IN IGRIŠČ ZA TELESNO KULTURO,
ki je bilo na Bledu v času od 22. do 24. 6. 1967
v organizaciji Inštituta ELAN, Begunje na Gorenj.

Na posvetovanju so sodelovali predstavniki zainteresiranih ustanov, šol in organizacij oblasti telesne kulture, jugoslovanske narodne armije, nekaterih občinskih skupščin, Inštituta ELAN in Tovarne športnega orodja ELAN.

Na podlagi referatov, koreferatov in razprav na posvetovanju so udeleženi osvojili sledeče sklepe:

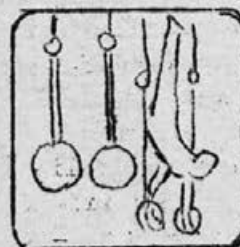
1. Sedanje stanje materialne podlage telesne kulture pri nas ni zadovoljivo. Poleg ostalega je prišlo do takega stanja zaradi nezadostnega števila objektov za telesno vzgojo, njihove slabe strukture, nefunkcionalnosti in raznih pomanjkljivosti v času izgradnje in opremljanja.

Na tako je vplivalo nezadovoljujoče število priprav in rekvizitov, njihova slaba kvaliteta, slaba prilagodljivost priprav in rekvizitov posameznim vzrastnim kategorijam koristnikov, neizkoriščene možnosti pri uporabi novih materialov in pomanjkljivosti proizvodnih procesov.

2. V okviru proizvodnje in prometa priprav in rekvizitov je treba izvesti odgovarjajoče mere, ki bi mogli doprinesti hitrejšemu in sodobnejšemu reševanju problemov iz tega področja.

Predvsem prevladuje mnenje, da je bilo doslej opravljenega le malo znanstveno - raziskovalnega dela, ki bi se nanašalo na sodobno proizvodnjo in asortiment priprav in rekvizitov.

Zaradi tega je treba doseči s skupnimi naporji vseh zainteresiranih institucij, ki posredno ali neposredno delajo na področju telesne kulture, da se izgotovi odgovarjajoča dokumentacija, ki bi proizvajalcu pripomogla izvrševati njihove proizvodne naloge.

V okviru tega se predlaga, da tudi podjetje za proizvodnjo športne opreme in rekvizitov prouče možnost, da bi namenila še več sredstev za raziskovalno delo s področja proizvodnje sodobnih priprav in rekvizitov.

3. Delo za standardiziranje priprav in rekvizitov je treba nadaljevati tako, da bi osvojili standarde vsaj za najosnovnejše priprave in rekvizite, predvsem za tiste, ki od njih zavisi varnost uporabe!

Posebno je treba proučiti probleme, ki so vezani na standardizacijo v zvezi prilagajanja posameznih priprav in rekvizitov za različne vzrastne kategorije koristnikov, a predvsem za šolsko mladino.

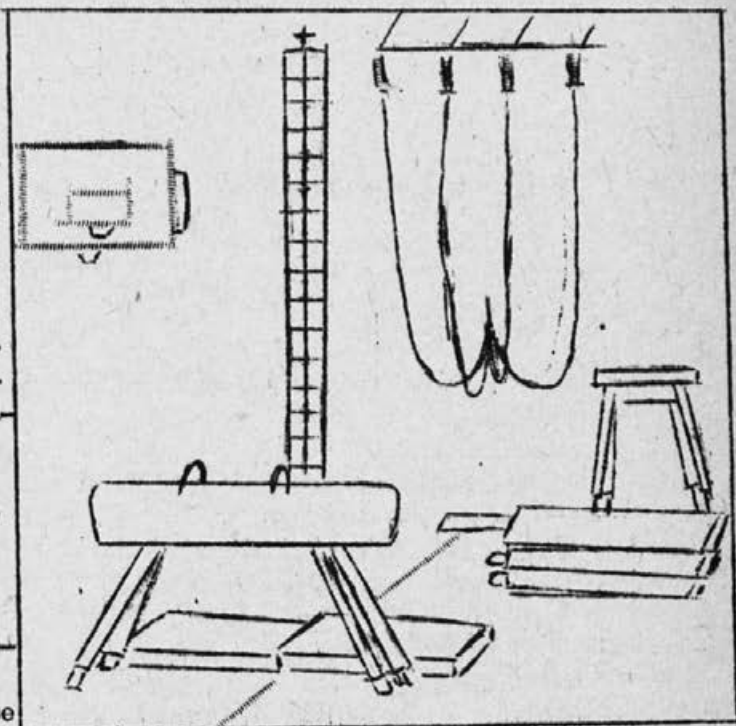
4. V okviru za izboljšanje proizvodnje morajo prispevati zainteresirana proizvodna podjetja, združenja za napredek proizvodnje in prometa športnih rekvizitov in odgovorni gospodarski faktorji in družbene organizacije za telesno kulturo, da se specializira proizvodnja v okviru grupacije podjetij za proizvodnjo športnih rekvizitov in da se prepreči promet nekvalitetnih priprav in rekvizitov za telesno kulturo.

Treba je zagotoviti proizvodno možnost za široki asortiment sodobnih priprav in rekvizitov, ki bi služili za telesno vzgojo mladine in rekreacijo odraslih občanov in za potrebe vrhunškega športa.

5. Zaradi čim širšega izkoriščanja posebnih onih priprav in rekvizitov, ki so namenjeni za telesno kulturo širših množic je treba zahtevati od organov Zvezne uprave ukinjenje ali znižanje prispevka od maloprodaje.

6. Da bi tudi objekti za telesno kulturo zagotavljali napredek telesne kulture, je potrebno v naslednjem obdobju zagotoviti normative, navodila za programiranje in projektiranje programske mreže objektov za telesno kulturo za različne tipe naselij.

7. Ugotovljeno je, da v sedanjih praksi ni vzpostavljeno zadostno posvetovalno sodelovanje med projektantskimi skupinami, proizvajalci in podjetji ter pedagogi in drugimi strokovnjaki s področja telesne kulture.

Zaradi tega naj proizvodne in projektantske organizacije zagotove to posvetovalno sodelovanje.

Prepreči naj se projektiranje in graditev neustreznih objektov za telesno kulturo.

8. Za izboljšanje navedenega nezadovoljujočega stanja je treba specializirati strokovne kadre, ki projektirajo in gradijo objekte ter tiste, ki načrtujejo in izdelujejo priprave in rekvizite.

Obogateti je treba izbiro strokovne literature s tega področja.

9. Z namenom, da bi čim boljše oskrbevali tržišče, naj proizvajalci športnih rekvizitov in priprav pristopijo preko svojega združenja anketiranju tržišča zaradi določanja proizvodnega programa.

dodatna posojila

ODOBRITEV DODATNIH POSOJIL ZA STANOVANJSKO GRADNJO

(iz zapisnika UC)

Komisija, ki je bila imenovana na zadnjem zasedanju delovskega sveta, je na kratko obrazložila Pravilnik o dodeljevanju in sofinansiranju gradenj stanovanj in nato na podlagi dodatnega natečaja za dodelitev kredita za nakup stanovanj in stanovanjskih hiš obravnavala naslednje prošnje in jih predlagala upravnemu odboru v potrditev.

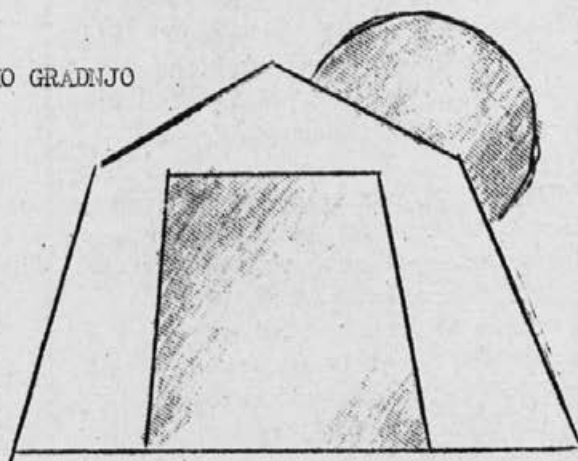
Antolič Alojz	
- nakup stanovanjske hiše	15.000 Ndin
Hrovat Vida	
- manjša adaptacija	5.000 Ndin
Sitar Rok	
- adaptacija	10.000 Ndin

Petrovčič Janko prosi za 350.000 Sdin posojila. Upravni odbor je o tem razpravljal in sprejel sklep, da se njegova gradnja pregleda na licu mesta, katero naj bi ogledal tov. Zupan in naj se potem poroča in se mu da eventualno večje posojilo.

Prošnji tov. Piriha se zaenkrat ne odobri, ker ni v gradbenem okolju, vendar se ista odstopi delavskemu svetu, to pa vsled tega, ker ima imenovani številno družino.

Prošnji tov. Jauhove se ne more odobriti, ker se dajejo posojila le za rešitev stanovanjskega problema, imenovana pa ima isto za bivanje v redu.

Legat Špeli se koriščenje kredita ne more dovoliti, ker nima urejenega gradbenega dovoljenja.

gibljivi del OD

MESECA JULIJA 1967

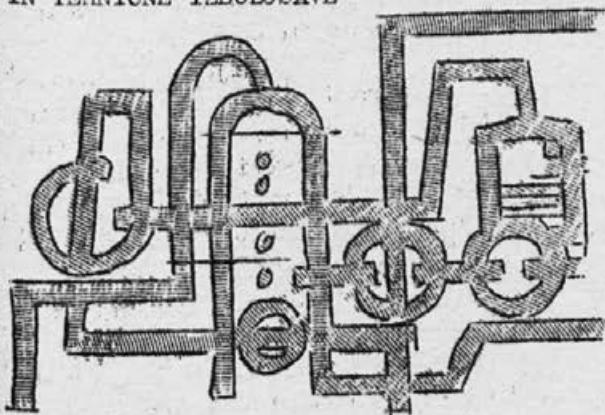
(pol meseca)

	doseženo izplačano	
SI UČARIJA	126 %	123 %
TELOVADNO ORODJE	120 %	118 %
KOVINSKI OBRAT	121 %	119 %
SEDLARSKI OBRAT	127 %	124 %
OBRAT PLASTICE	182 %	174 %
PODJETJE	128 %	125 %
SKUPNO LESNI	125 %	122 %

IZUMI

Weithauser
Avgust

IN TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

Obravnava mesečnih vlog.

1. Predsednik komisije je obvestil člane, da se je na podlagi sklepa 4. redne seje komisije z dne 5. 12. 1966 pisмено predlagalo UO v potrditev in izplačilo nagrade tov. Hočevnar ing. Juriju (vloga št. 10/66).
2. Na vlogo št. 12/66 tov. Jerala Vinke še ni zaključkov, kateri pa bodo v septembrski Smučini.
3. Tudi na vlogo št. 13/66 tov. Čufer Filipa v zvezi postopka lepljenja metalnih smučí komisija še ni prejela definitivnega odgovora s strani strokovnih služb.
4. 15. 11. 1966 je bil dan v Naši smučini javni razpis za ščitnike smučí (pete in konice). Razpisa so se udeležili štiri člani kolektiva, od katerih so bili trije predlogi zavrženi kot neprimerni, oziroma se niso osvojili, četrti predlog (samo ščitnik konice), last tov. Čufer Filipa pa je bil s strani strokovnih služb in komisije ocenjen po oblikovni strani kot dober (glej zapisnik 5. redne seje komisije ali

februarsko številko Smučine).

Ker strokovna služba, ki je objavila razpis, ni navedla višin in pogojev za nagraditev, temveč samo, da se bodo trije najboljši predlogi nagradili, je bila komisija v neprijetnem položaju. Po daljši razpravi z upoštevanjem razlike med navadno vlogo in vloga na razpis je komisija morala dati končno odločitev in s tem sprejela naslednji

Sklep:

Predlog ščitnika konice na javni razpis, ki so ga redne strokovne službe in komisija za izume in tehnične izboljšave po oblikovni strani ocenile kot dobrega, predlaga komisija upravnemu odboru podjetja v potrditev in izplačilo samo ene nagrade, in to v enkratnem čistem znesku 300 Ndin tov.

Čufer Filipu, strokovnim službam pa priporoča čimprejšnje razvitje in uporabo predloga.

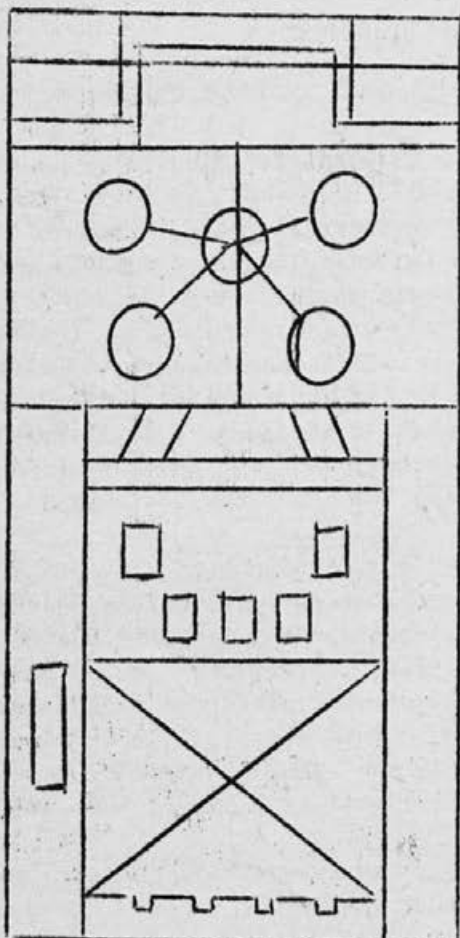
5. Vloga št. 35/67 tov. Čufer Filipa v zvezi z dimenzioniranjem smučí je še v strokovni obravnavi.

Obravnava novih vlog.

1. Tov. Lefran Franc je dne 24. 5. 1967 vložil vlogo (št. 43/67) komisiji za tehnično izboljšavo na stroju za brušenje skobčanih nožev, ki je v tem, da je s pomočjo dodatnega modela možno na-enkrat brusiti namesto enega kosa garnituro nožev, s čemer se doseže enakoširina v garnituri, izboljša se kvaliteta brušenja in ustvari prihranek na času.

Sklep:

Vsa dokumentacija se izroči tehničnemu sektorju v dokončni študij in realizacijo, na čemer se že dela. Komisije bo dokončno sklepala po izvrše-

nih poizkusih na prihodnji seji.

2. Vloga tov. Pavlič Ivana (47/67). Imenovani je dne 30. 6. 1967 vložil na komisijo vlogo v zvezi tehnične izboljšave na delovnem mestu čiščenja vulkaniziranih jeklenih robnikov, s tem, da je pri čiščenju zamenjal dleto in brusni papir za nožvidia rezilom in tako izboljšal kvaliteto. Navedeno povečal izdelovalno količino od 12 do 13 na 30 do 34 parov smuči na izmeno. Komisija je navedeno vlogo nekaj dni pred zasedanjem posredovala tehnični službi v preveritev in izdelavo izračuna. S prejetim odgovorom (št. 53/67) tehnološkega oddelka se komisija ne strinja in je komisija postavila naslednji

S k l e p :

Imenovano vlogo se ponovno vrne tehnični službi v obdelavo in izdelavo predračuna z upoštevanjem stanja, kakršno je.

3. Vloga tov. Švab Franca (št. 51/67) Tov. Švab Franc je vložil dne 6. 7. 1967 vlogo na komisijo na podlagi dosežene tehnične izboljšave na delovnem mestu dolbljenja metalnih smuči ob strani s tem, da je prvotno orodje zamenjal z ročno napravo, s čimer je poenostvil opravljanje dela, povečal količine in izboljšal kvaliteto dela. Navedeno vlogo je komisija obravnavala in glede na to, da je bila opisana tehnična izboljšava že realizirana pred zavzetim stališčem komisije, ki je bila v tem, da se ideje ne smejo pred izstavitvijo vloge realizirati, komisija izključuje, kakor tudi zastarelost izboljšave. Na tej osnovi je komisija postavila naslednji

S k l e p :

Vloga tov. Švab Franca se izroči tehnični službi v preveritev in izdelavo izračuna prihranka do prihodnje seje komisije.

4. Vloga tov. Kozamernik Stanka (52/67) Komisija je prejela dne 11. 7. 1967 ob 12.05 uri od imenovanega vlogo za izum nove konstrukcije metalne in plastične smuči.

S k l e p :

Dokumentacija o navedenem izumu se izroči razvojni službi inštitutu v nadaljni razvoj in da se v slučaju uporabnosti predloga zaščiti novost - ideja.

camping

SELCE

Letos še je letovanje naših delavcev v Campingu lesnih delavcev Slovenije v Selcah pri Crikvenici. Naše hišice so praktično dotrajane, vendar so se na njih izvršila temeljita popravila, tako da so za letošnjo sezono še kar v redu. Hišice so bile prelakirane, prekrilo se je strehe, nabavile so se nove žimnice in druga oprema.

V campingu so štiri hišice - Draga, Kamen, Stol in Roblek. Vsaka od njih ima po 4 ležišča, razen Kamen, ki je razdeljen na dve in eno ležišče. Sezona traja od 15. junija do 15. septembra, to je 90 dni. To predstavlja 1350 nočitev. Od tega je bilo do sedaj izkoriščenih 546 nočitev ali 40 % kapacitet. Računa se, da bo predvidoma do zaključka sezone zaseden 60 % s približno 800 nočitvami. Vzrok za tako nizko zasedenost je brez dvoma zaradi kolektivnega dopusta, saj do 1. 7. praktično ni bilo nikogar v campingu. Še vedno je na razpolago nekaj prostora ob koncu meseca avgusta in začetku meseca septembra.

Vsekakor je skrajni čas, da si najdemo boljše mesto za letovanje, ki naj bi imelo primernejše prostore, boljši teren in več sence, saj je znano, da v Selcah in mogoče podnevi zdržati v hišicah. Nekaj akcij v tej smeri je bilo že storjenih, vendar je vpfašanje še vedno odprto.

Da smo letos še ostali v Selcah, nam je narekovalo to, da še nismo uspeli najti primernejšega prostora in pa cena, ki jo plačemo upravi za prostor; sanitarije itd. Le-ta je bila izjemoma letos zelo nizka iz razloga, ker je to zadnje leto za ves Camping. Ta prostor bo zasedel hotel "Slaven", ki se bo razširil preko roba, to je na sedanji prostor campinga.

Tudi lastna finančna sredstva ob rekonstrukciji so nam nudila le malo možnosti, da vložimo v ta namen večja sredstva. Sedaj je bolje in smo trdno prepričani, da bomo drugo leto letovali drugje, lepše in bolje.

Nekateri pa zagovarjajo tezo, naj bi se dodatek za dopust povečal in naj bi letoval vsak po svoje, kjer se mu pač zljubi, kar bi mu regres tudi omogočil. Vse več pa je tudi takih, ki jih bolj privlačijo gore in pa športnikov, ki bi radi izkoristili svoj dopust tudi pozimi.

KADRI

Julija

Boža Mali

POROKE!

Poročila se je:

PRAH AMALIJA - delavka v razrezu
lesa

Čestitamo in želimo veliko sreče in
zadovoljstva na novi življenski poti.

ROJSTVA!

Rodili so se:

KOZAMERNIK STANETU - deček

ERJAVEC ANEMARIJI - deček

Srečnim mamicam in očkom čestitamo!

Stanje delovne sile
zadnjega julija 1967

V podjetju skupno z
obratom družbene prehrane
je bilo skupno
zaposlenih 608 delavcev,
od tega:

moških	332
žensk	276

V inštitutu pa je bilo skupno
zaposlenih 16 delavcev, od tega:

moških	13
žensk	3

Gibanje delovne sile:

V podjetju so se zaposlili sledeči delavci:

PETERN-EL JANEZ - mizar KV, na delovnem
mestu ročna mizarska
dela v smučarskem obratu;

Iz podjetja pa so odšli:

AŽMAN HELENA - zaposlena na delovnem
mestu ročno brušenje v smučarskem
obratu - po sporazumu;

GRILC JOŽE - zaposlen na delovnem mestu
lepljenje v smučarskem obratu -
po sporazumu.

ZAHVALA!

Ob smrti drage mame

MARLJE GLOBOKAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem
metalne za denarno pomoč namesto venca
na grob.

Dežman Mimi
z družino

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU

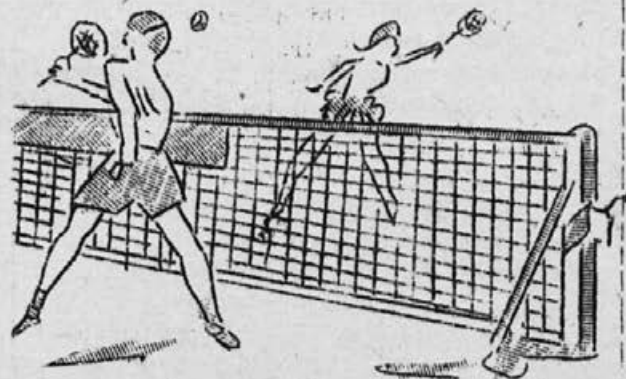
Visoka šola za telesno kulturo
Drago Ulaga, redni profesor

(Iz razprave na Bledu)

RAZVOJNE POSEBNOSTI OTROK, MEDICINE IN
ODRASLIH.

Dolgoletni razvoj človeka je odvisen delno od dednostnih činiteljev in delno od ugodnih ali neugodnih vplivov okolja. Znanost je veliko pripomogla k temu, da so se vplivi okolja v devetnajstem in dvajsetem stoletju pri civiliziranih narodih znatno izboljšali. Medicina je odkrila medikamente, ki preprečujejo bolezni in pospešujejo njih zdravljenje, razvila se je stanovajska kultura, uveljavilo se je novo znanje o pravilni prehrani, človek je dobil nov odnos do narave, do aktivnosti na planem in do telesne kulture. Tako ni slučajno, da se je povprečna življenska doba znatno podaljšala in bo kmalu znašala 70 let.

Zdravje, odpornost, čilost in delovna sposobnost so v veliki meri odvisni od pravilne, vsestranske telesne vzgoje v prvem obdobju življenja. To je razmeroma mlado spoznanje, ki nam nalaga dolžnost, da se kot strokovnjaki

za telesno vzgojo zanimamo že za novorojenca. Pravilna telesna vzgoja pa je možna le v primeru, če poznamo razvojne posebnosti otroka in s tem v zvezi njegove potrebe po gibanju, po vadbi in igranju.

Za vsa leta otroštva lahko rečemo, da je gibanje v obliki spontane aktivnosti in iger biološka potreba. Še več: če se dete ne igra, se tudi živčno in umsko ne razvija. Mišice se prav po malem krepijo in mehke kosti se po malem spreminjajo v trdnjše ogradje. Malček si s pridom nabira prve gibalne izkušnje: v 5. ali 6. mesecu se zna plaziti in postaja potujoče bitje, s 7. mesecem sedi, z 10. mesecem zna stati, držeč se za opornike - tako postaja pokončno bitje; v obdobju od 13. do 15. meseca dete shodi, v 21. mesecu pobere predmet s tal, s tremi leti že stoji na eni nogi in skaklja.

Pri skrbni telesni negi, ki je pri nas že precej splošna navada, je treba usmerjati skrb mater tudi na postopno utrjevanje malčkov (vodne kopeli, zračne kopeli) in na pomoč pri gibanju.

Od spontane vadbe v obliki vztrajnega poskušanja in iger, ki je lastna vsem zdravim otrokom, preidemo z leti po malem na načrtno vadbo. Proces zavestne telesne vzgoje se začneja danes že v družini. Ne gre toliko za vodeno učenje, temveč za to, da o pravem času oskrbimo otroku v družini ali v vrteu primerne igrače, primerno orodje in vadišča. Za razvijanje splošne spretnosti, okretnosti in ravnotežja so velikega pomena otroška prometna sredstva. Medtem ko poznajo na kmetih navadno le voziček in sanke, ponekod tudi smučke, oskrbijo starši mestnim otrokom tudi trokolo,

skiro, kotalke in drsalke. Na otroških igriščih imajo razen gugalnic tudi zvirala, rogovile, tobogane, bruna, lestve, nizek drog in podobno, kar vse vab bi otroka k vadbi, to je h krepitvi gibalnega aparata in k nabiranju gibalnih izkušenj.

Velikega pomena za zdrav razvoj otroka je na eni strani redno poletno kopanje, na drugi pa udejstvovanje v zimskih športih: smučanju, drsanju in sankanju. Oboje je potrebno za telesno utrjevanje, to je za stopnjevanje odpornosti. Seveda je treba misliti na to, da je trg dobro založen kakor z ličnimi zračnicami in drugimi pomagali za igre v vodi tako tudi z rekviziti za zimske športe.

V naslednjem podajamo pregled najvažnejših igrač, igralnih pripomočkov in telovadnega ter športnega orodja za potrebe predšolske dobe v družini in varstveni ustanovi:

1. za igranje doma: kocke, sestavljanke, žoge, plastične igrače itd.;
2. prevozna sredstva: voziček, trokolo, skiro, sanke, drsalke, kotalke, smučke;
3. orodje za telovadnice in igrišča: zvirala, latvenik, lestev, plezala, rogovila, gred, klop, nizek drog, skrinja, blazine;
4. pripomočki za navajanje na vodo: žoge, zračnice, rokavi, plavutke, maske, plutovina, kovinski obročki.

Rast predšolskega otroka je precej enakomerna. Po malem nastopa delna okostenitev dolgih kosti, anatomski razvoj čutil se zaključuje, motorično živčevje se izpopolnjuje. Z vstopom v šolo (pri nas s 7. letom) nastopijo v razvoju otroka splošno znane težave: navaditi se mora na mirno sedenje, umsko delo, domače naloge in podobno. Na krvni obtok in dihanje deluje sedenje zaviralno. Prav tako na splošno telesni

razvoj, ker je aktivnost, ki naj bi razvijala organe, okrnjena. Obvezno sedenje, ki traja v šoli in doma po več ur na dan, ogroža držo telesa. Če upoštevamo še slab zrak v učilnicah, v katerih je često več kot 30 otrok, tedaj je jasno, da je šolska telesna vzgoja velikega pomena.

Vse šole bi morale imeti za telesno vzgojo opremljene telovadnice in igrišča. Naglašamo, da je treba v naših klimatskih razmerah vaditi skoraj sedem mesecev pod streho! Ker imajo v naših šolah samo po 2 - 3 ure telesne vzgoje na teden, kar je za normalni razvoj otroka premalo, je treba omogočiti vado tudi v šolskih odmorih (zato bi mo-

rali pri vseh šolah postaviti na planem primerna zvirala, nizek drog, preprosto gred, visečo vrv in podobno). Zlasti je važno, da imajo otroci na voljo kakor v telovadnici tako tudi na planem telovadno orodje za pretegotvanje ter za krepitev v mešani vesi in mešani opori.

Približno od 8. leta naprej je rast v višino počasnjena, otrok postaja po malem bolj čvrst in mišičast. Letno zraste samo za 5 cm, na teži pa pridobi 2 - 3 kg. Še vedno je v kosteh veliko hrustančastega tkiva, zato so še občutljive. Paziti je treba, da predolgo sedenje kompenziramo s krepilnimi vajami

za hrbtne mišice in s krepitvijo na orodju, ki omogoča veso. Vse obremenitve naj bodo kar moč vsestranske, važno je tudi, da otroci nosijo šolsko torbo na hrbtu in ne v roki, ker bi enostranska obremenitev, ki kaj rada pride v navado, zelo verjetno deformirala hrbtenico. Da bi zmanjšali zdravstveno škodo zaradi obveznega sedenja, je treba omogočiti otrokom tekalne igre na planem. Vadba teka je pogoj za razvoj srca in dihal.

Dodamo naj, da redna vadba ni samo biološka potreba, nanšajoča se na organizem otroka, temveč tudi psihična in sociološka. Otroci so tudi na duševnem razvoju prikrajšani, če nimajo možnosti vadenja in igranja v družbi s svojimi vrstniki. Nemogoče je pričakovati, da bi se samo učili; za njih celoviti razvoj je nujno potrebno, da se tudi sprostijo, da se igrajo, da tekmujejo in tako doživljajo uspehe in neuspehe ter si nabirajo potrebne izkušnje.

Mišice se razvijajo zlasti po 9. letu starosti. Medtem ko znaša mišična moč osemletnih dečkov 6 - 7 kg (merjeno z obema rokama, z dinamometrom), znaša leta pri dvanajstletnih že 12 kg.

V letih pred začetkom pubertete je najugodnejši čas za učenje gibanja, zlasti tistega, ki je glede koordinacije zahtevnejše. Okrog 10. in 11. leta se otrok najlažje izpopolni v vajah preciznosti, ravnotežja in orientiranja v prostoru. Ker ima dovolj odvečne energije, je tudi potreba po gibanju povečana.

Otrok, ki se v četrtem ali petem razredu osnovne šole ne navadi tehnično pravilnega ravnanja z žogo, preskokov, crawla in smučanja, ne bo mogel zamujenega nikoli več popolnoma nadolmaditi. Treba je potemtakem izkoristiti leta pred puberteto, ko je rast umirjena in ko je mišičje dovolj krepko za načrtno gibalno izobrazbo otroka.

Če ne dobi otrok o pravem času športnega znanja, se bo pozneje veliko težje vključil v tovarišijo za športno rekreacijo.

Pospešena rast v višino se začne pri deklicah kmalu po 10. letu, pri dečkih pa po 11. letu. Obdobje, ko otroci hitro rastejo v višino in ko se razvijajo spolni organi (puberteta) pomeni v telesni vzgoji določeno krizo. Nujno je potrebna redna vadba - zaradi formiranja celotnega telesa, drža telesa, razvoja organov in prav tako zaradi formiranja športnih navad.

Kakor v vseh obdobjih življenja tako je treba tudi v puberteti kar moč upoštevati razvojne posebnosti slehernega posameznika (akceleracija, fiziološka starost). Po 12. letu se pojavi pri deklicah menstruacija, kar pa pomeni le občasno motnjo. Menstruacija ni bolezen, je naraven pojav, zato ni razloga, da prizadete deklice ne bi telovadile.

V letih osnovne šole še ne more biti govora o intenzivni vadbi v tistih športnih panogah, pri katerih odločata o uspehu mišična moč in vzdržljivost. Ker mišice v letih pubertete zaostajajo za splošno rastjo in ker ni pravega razmerjameđ srcem in ožiljem, zato pred 16. letom še ni čas za tek na dolge proge, kolesarjenje ali smučanje na dolge proge. Nasprotno pa so izkušnje pri nas in v svetu pokazale, da o dosežejo otroci odlične uspehe v športih preciznosti, kakor tudi v športih spretnosti in delno tudi hitrosti. Opozorimo naj na mlade tekmovalce v skokih v vodo, plavanju in umetnostnem drsanju. Pravilna, vsestranska telesna vzgoja omogoča tudi odlične uspehe v skokih v višino in daljino.

Na koncu osnovne šole bi morali otroci znati in obvladati naslednje: pravilno hoditi, teči, skakati, metati, plezati, obvladati telo na tleh in na orodju, ravnati z žogo (dve športni igri), kolesariti, plavati, smučati in plesati (elementi plesa).

Proti koncu pubertete začne rast v višino popuščati. Šestnajstletni fant pridobi letno na teži še po 6 do 7 kg, osemnajstletni pa samo še 2 do 3 kg. Spočasnjena rast v višino pomeni začetek tako imenovane rasti v širino. Zdaj je čas za krepilne vaje in prav tako za vaje vzdržljivosti. Sovjetski strokovnjaki priporočajo, naj bi dinci začeli z usmerjanjem v specializacijo za dviganje uteži, tek na 1500 m, veslanje in smučki tek do 30 km šele s 16. letom. Za vadbo vzdržljivosti so najprimernejši pogoji na planem, za vadbo moči pa v telovadnicah. Potrebno je, da so telovadnice za dijake in dijakinje šol druge stopnje opremljene s telovadnim orodjem in z utežmi za dviganje.

Iz doslej povedanega je razvidno, da je vsestranska telesna vzgoja tem bolj pomembna, čim mlajše obdobje imamo v mi-

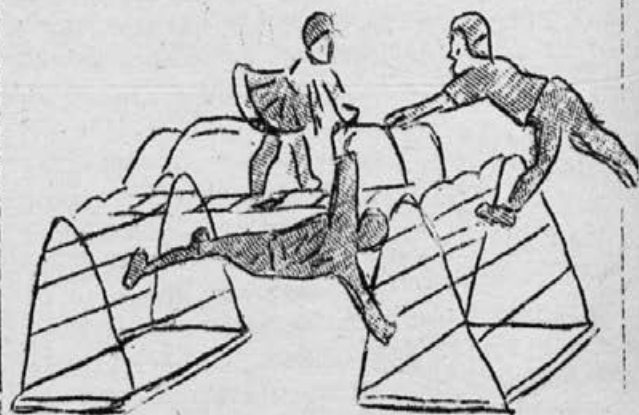
slih. Ne glede na to, da začnejo danes v nekaterih športnih panogah že z 11. ali 12. letom z usmerjanjem v specializacijo (n.pr. plavanje, drsanje, skoki v vodo, smučki skoki), ne smemo pozabiti, da terja razvoj še vedno vsestransko aktivnost. Zato posvečajo mladi, potencialni tekmovalci izbrani športni panogi le 40 % vadbenega časa, ves preostali čas pa je namenjen drugim sredstvom harmonično telesne vzgoje.

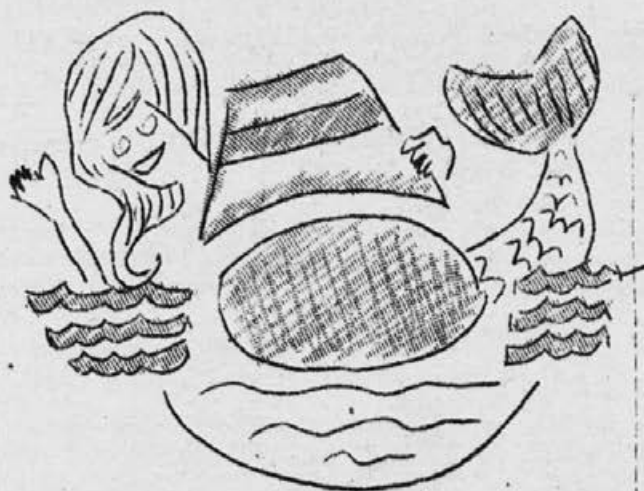
Biološko polnoletnost doseže ženka z 20. leti, moški pa s 23. To je čas, ko je telesni razvoj v glavnem končan in ko imajo biologi "najmanj pomislekov" proti intenzivni ter bolj ali manj enostranski vadbi. Iz olimpijskih statistik posnamemo, da so tekmovalci najhitrejši okoli polnoletnosti (starostno povprečje najboljših tekmečev na 100 m znaša 22,1 leta), da so najmočnejši približno do 30. leta, najvzdržljivejši pa do 32. leta. Čas reagiranja je najugodnejši okoli 25. leta.

Številni biografski podatki potrjujejo izkušnjo, da so športniki približno od 20. do 30. leta najsposobnejši za vrhunške dosežke. Zanimiva je starostna preglednica olimpijskih kandidatov ZSSR:

70	kandidatov je mlajših od 20 let,
447	je starih od 21 do 25 let
240	je starih od 26 do 30 let
82	je starih od 31 do 40 let
4	so starejši od 40 let.

(nadaljevanje
prihodnjič)

NEPOTOPLJIVI PLASTIČNI ČOLN "PADILLAC" Kapus lilica

Firma Barakuda Bergann oHG (Buchholz pri Hamburgu) je ravno v preteklem letu sprejela v svoj program "Padillac" plastični čoln, ki je v Skandinaviji že dlje časa priljubljen in ki je tudi preizkušnje uspešno prestal.

Gre za čoln, grajen iz dveh lupin, tako da se med zgornjim in spodnjim delom nahaja votel prostor, napolnjen z zrakom. Čoln ima torej dvojno dno in dvojne stene; zato je tudi kljub morebitni poškodbi nepotopljiv.

Poleg tega serijsko dobavljajo nylon varnostno vrv. Polietilenske plošče so prebarvane z različnimi pigmenti; leti so zelo odporni proti soncu, morski vodi, kakor tudi proti pesku in kamenju.

Čoln lahko vsestransko uporabljamo: za nedeljske izlete ali letni dopust, kot pomožni čoln, kot delovni ali dodatni čoln pri jahtah, za športni ribolov in športne potapljače, lahko pa tudi kot zelo varen čoln za otroke.

Modelu "Padillac I" (dolžina 2,16 m, širina 1,13 m) se je pridružil še večji model "Padillac II" z nosilnostjo 400 kg. Na oba čolna lahko montiramo motorje s 3 KS.

Omembe vredna je tudi ugodna cena modelov, saj je dosti nižja kot pri drugih čolnih iste velikosti.

o o o
N A N A S
S.K. J E o o o o

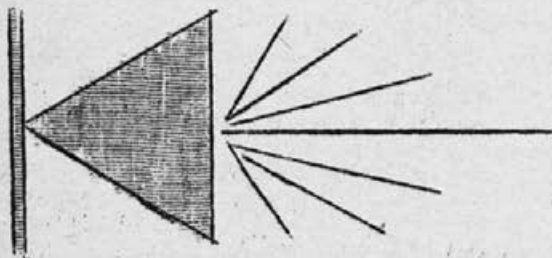
SMO V MOČNEM ZAOSTANKU S PLASTIČNIMI IN VULKANIZIRANIMI METALNIMI SMUČMI, TO PA NAM ZADRŽUJE MNOGO ODPREM ZARADI ASORTIMENTA.

ZDAJ NI ČAS SPRAŠEVANJA IN UGOTAVLJANJA ZAKAJ, AMPAK JE ČAS AKCIJE. V KOLIKOR BOMO V AVGUSTU IN ŠE DELNO V SEPTEMBRU USPELI NADOKNADITI ZAMUJENO IN IZDELATI DNEVNO PO 100 PAROV VULKANIZIRANIH TER PO 60 PAROV PLASTIČNIH SMUČI, POTEM BO ŠE ŠLO. V NASPROTNEM PRIMERU BO ZA NAS LAHKO KRITIČNO. KUPCI HOČEJO TUDI TE SMUČI PRAVOČASNO, SICER SE LAHKO ZGODI, DA BODO POISKALI DRUGE PROIZVAJALCE. TEH PA JE DOVOLJ. ZAVEDATI PA SE MORAMO, DA JE POLOVICO MESECA ŽE ZA NAMI, PA ŠE NISMO NA TEH DNEVNIH KOLIČINAH IN JIH JE ZATO TREBA DNEVNO IZDELATI ŠE VEČ.

ČE SE RESNO ZAVEDAMO TEH NALOG VSI, POSEBNO PA TISTI, KI NA TEM KONKRETNO DELAMO, POTEM NAJ BO TA APPEL RESNA VZPOBUDA, KI NAJ NAM DA MOČI ZA IZVRŠITEV NAŠIH OBVEZNOSTI.

TU JE ANGAŽIRANO VSAKO DELOVNO MESTO IN SLEHERNI STROJ. KAJ PA DANES POMENI IMETI DELO IN S TEM DOBER ZASLUŽEK, NAM JE VSEM JASNO, POSEBNO ŠE V ČASU, KO MNOGA DRUGA PODJETJA TEH MOŽNOSTI NIMAJO, MI PA - ČE BOMO HOTELI - BOMO DELO TUDI IMELI. ZATO VSE SILE TEH NEKAJ TEDNOV! TEŽKO BO, PA SE NAM BO OBRESTOVALO.

KINO RADOVLJICA

JO - JO - Francoski zabavni film
15. 8. 1967 ob 18 in 20 uri
16. 8. 1967 ob 18 uri

FARAON I. del - poljski zabavni zgodovinski CS film
16. 8. 1967 ob 20 uri
18. 8. 1967 ob 20 uri
19. 8. 1967 ob 18 uri

FANTOM LONDONSKE OPERE - angleški barvni film
17. 8. 1967 ob 20 uri
19. 8. 1967 ob 20 uri
20. 8. 1967 ob 15,30 in 20 uri

MOJ POSLEDNJI TANGO - španski barvni film
20. 8. 1967 ob 17,30 uri

DOKLER SI ZDRAV - francoski zabavni film
22. 8. 1967 ob 20 uri
23. 8. 1967 ob 18 in 20 uri

MAŠČEVANJE V FEUERTE CEDRUSU - špansko italijanski barvni film
24. 8. 1967 ob 20 uri
26. 8. 1967 ob 20 uri
27. 8. 1967 ob 16 in 20 uri

FARAON II. del - poljski barvni zgodovinski film
25. 8. 1967 ob 20 uri
26. 8. 1967 ob 18 uri

PRIŠEL JE ANGEL - španski barvni film
27. 8. 1967 ob 18 uri

KAKO TE KLIČEM - sovjetski film
29. 8. 1967 ob 20 uri

RDEČA PUŠČAVA - francoski barvni film
30. 8. 1967 ob 18 in 20 uri

ANGELIKA, VELIKA LJUBLJENKA - francoski barvni CS film
31. 8. 1967 ob 20 uri
2. 9. 1967 ob 18 uri
3. 9. 1967 ob 16 in 20 uri

MODESTY BLAISE - ameriški barvni CS film
1. 9. 1967 ob 20 uri
2. 9. 1967 ob 20 uri

LONDONSKI LOPOV - angleški barvni film
3. 9. 1967 ob 18 uri

NAJSTAREJŠI FERCHAUX - francoski barvni CS film
5. 9. 1967 ob 20 uri
6. 9. 1967 ob 18 in 20 uri

ZA PEST DOLARJEV - ameriški barvni CS film
7. 9. 1967 ob 20 uri
9. 9. 1967 ob 20 uri
10. 9. 1967 ob 16 in 20 uri

DARLING - angleški film
8. 9. 1967 ob 20 uri
9. 9. 1967 ob 18 uri
10. 9. 1967 ob 18 uri

PO ISTI POTI SE NE VRAČAJ - jugoslovanski film
12. 9. 1967 ob 20 uri

NE DOTIKAJ SE DENARJA - francoski film (kinoteka)
13. 9. 1967 ob 18 in 20 uri

DIVJA REKA - ameriški barvni CS film
14. 9. 1967 ob 20 uri
16. 9. 1967 ob 18 uri
17. 9. 1967 ob 16 in 20 uri

NOČI ORIENTA - italijanski barvni zabavni CS film
14. 9. 1967 ob 20 uri
15. 9. 1967 ob 20 uri

Pravilna prva pomoč

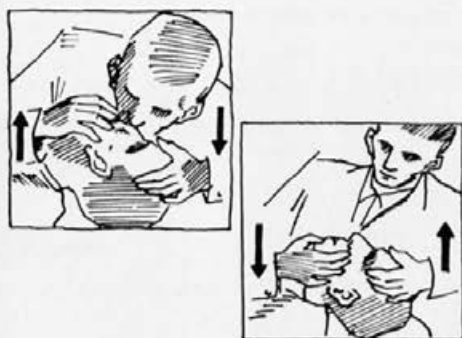
rešuje življenje in je nujen pogoj za uspešno zdravljenje. Znanje prve pomoči mora biti trdno, teoretično in praktično ter svojina slehernega druž. člana.

Pomni!

- tudi v hudi nuji je še dovolj časa za trezen premislek
- ukrepaj naglo, odločno, toda ne pozablajaj na lastno varnost
- če ne znaš pomagati, glej, da vsaj ne boš škodoval

Ponesrečenec ne diha!

- najbolj pogosto pri električnem udarcu, utopitvi, zastrupitvi, mehanični zadužitvi
- niti SEKUNDE ne izgublajaj, TAKOJ prični SAM z oživljanjem
- najboljši metodi sta »USTA na USTA« in »USTA na NOS«

1. Usta očistimo tujkov, z eno roko držimo ponesrečenca za čelo in mu potisnemo glavo močno nazaj, z drugo pa ga držimo za spodnjo čeljust in jo potiskamo naprej, zajamemo sapo in vpihnemo na usta ali nos (s palcem pokrivamo usta). Pri tem se mora ponesrečenčev prsni koš dvigniti.

2. Ne da bi izpustili ponesrečenčevo glavo, se odmaknemo in pustimo, da zrak odide iz ponesrečenčevih pljuč — pri tem se ponesrečenčev prsni koš spusti.

- prvih desetkrat vpihnemo hitro zapored, nadaljujemo v ritmu 12-krat na minuto
- z umetnim dihanjem prenehamo šele, ko ponesrečenec oživi ali zdravnik ugotovi smrt.

Ponesrečenec krvavi!

- na rano položimo prvi povoj, čist prelikan robec in čvrsto povijemo
- če še krvavi, damo na prvo oblogo zvit povoj ali trdo zložen robec in preko tega čvrsto povijemo
- hude krvavitve zaustavimo tako, da pritiskamo s prsti preko prve obloge na rano
- če je končina odtrgana, jo NEKAJ cm proč prevezemo s trdo prevezo

Ponesrečenec je nezavesten!

- preti mu zadušitev s slino, izbljuvki, krvjo, protezo, navzad zdrsnejenim jezikom
- zato ga obrnemo na bok, z glavo v stran, očistimo s prstom usta in zgornja dihala
- z umetnim dihanjem oživljamo samo tistega nezavestnega, ki ne diha

Ponesrečencu preti šok!

- zaradi izgube krvi in bolečin, posebno pri poškodbah oprsja, trebuha, spodnjih udov, opeklin
- tak ponesrečenec je bled, koža pokrita s hladnim znojem, utrip žile slabo tipljiv, dihanje hitro in površno, pogosto bljuva, je pri zavesti, toda otopel za okolico
- zavedajmo se, da je pomoč uspešna samo v bolnici — TAKOJŠEN TRANSPORT!
- pred transportom zaustavimo ev. krvavitev in imobilizirajmo event. poškodbe udov
- leži naj vodoravno z dvignjenim vznožjem in pokrit z odejo
- vsem težko prizadetim dajemo samo pri dolgorajnem transportu čiste vode, šibkega čaja po malem, a večkrat

Zastrupitev s strupenimi plini

- nesimo ga na čist zrak, takoj pričnemo z umet. dihanjem in preskrbimo za prevoz
- nikoli ne hodimo sami v zastrupljeni prostor, zunaj naj vedno čaka pomočnik

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Opeklina je odprta rana

Ne dotikaj se je z umazanimi rokami. Pokrij jo samo s sterilno gazo ali prelikanim robcem — k zdravniku!

Poškodba hrbtenice je smrtno nevarna

Če ponesrečenec toži o bolečinah v hrbtu ali vratu, ga ne smemo upogniti na omenjenih mestih. Prevažajo naj ga vsaj štirje. Prevažamo ga vedno na trdi podlagi — vznak!

Tujek v očesu ima lahko usodne posledice

Ne menčaj očesa z umazanimi rokami, oko pokrij z gazo ali čistim robcem. Posebno tujek zapičen v roženico ali veznico sodi nemudoma k zdravniku!

Jedkovine povzročajo hude opekline

Čimpreje in obilno jih sperj z vodo, ki je običajno pri roki. Še posebno velja to za oko!

Nepravilen transport - pogosto vzrok smrti

Na licu mesta stori vse neodložljivo (n. pr. zaustavi krvavitev). Hudo poškodovani sodi SAMO v REŠILNI avto.

VARNOSTNI UKREPI

Nezavarovani stroji in naprave

— stalna nevarnost!

Upoštevaj varnostna opozorila in predpise

— da ne bo prepozno!

Uporabljaljaj zaščitna sredstva

— za svojo osebno varnost!

Spoštuj požarnovarnostne predpise

— požar ima težke posledice!